

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ 12^{ης}/9^{ου}/2026 ΣΤΗΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε στις 12.9.2026 στην Ερμούπολη Σύρου, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

Α. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Ο εκσυγχρονισμός του Κώδικα Δικηγόρων αποτελεί πάγιο αίτημα του δικηγορικού σώματος, ώστε να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που θα ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται για την άσκηση του λειτουργήματός μας.

Προς τούτο, συμμετείχε με εκπροσώπους της στη σχετική νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, οποίοι συνέβαλαν αποφασιστικά προκειμένου να γίνουν αποδεκτές βασικές θέσεις της Ολομέλειας, να διασφαλιστεί η αυτορρύθμιση του επαγγέλματος και να αναβαθμιστεί ο ρόλος του δικηγόρου και των θεσμικών οργάνων.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην πρόβλεψη του σχετικού σχεδίου διατάξεων για την υποχρεωτική παράσταση των δικηγόρων σε εμπράγματα και ενοχικές δικαιοπραξίες οικονομικού αντικείμενου άνω των 50.000 ευρώ, που αποτελούσε διαχρονικό αίτημα του δικηγορικού σώματος για την ασφάλεια δικαίου και την προάσπιση των δικαιωμάτων των συμβαλλομένων. Εκκρεμεί η έγκριση του Πρωθυπουργού και των συναρμόδιων Υπουργών.

Η Ολομέλεια αποδέχεται, κατ' αρχάς, το σχέδιο διατάξεων που απεστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με τις εξής παρατηρήσεις, τις οποίες η Ολομέλεια θεωρεί θεμελιώδεις:

1. Οι προαγωγές των δικηγόρων, στο πλαίσιο της αυτορρύθμισης του επαγγέλματος, να αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

2. Στο Συμβούλιο διοίκησης του Ινστιτούτου Νομικής Επιμόρφωσης να συμμετέχουν, όπως συμφωνήθηκε στην τελευταία συνεδρίαση της νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και τα πέντε μέλη του Προεδρείου του προβλεπόμενου να συσταθεί Νομικού Προσώπου της Ολομέλειας.

3. Ο αλληλοδιανεμητικός λογαριασμός που δημιουργείται σε κάθε Δικηγορικό Σύλλογο, όπου δεν υπάρχει, θα αφορά μόνο το προβλεπόμενο στο σχέδιο ποσοστό επί της αμοιβής από την υποχρεωτική παράσταση του δικηγόρου στις δικαιοπραξίες με αντικείμενο την από επαχθή αιτία σύσταση, μετάθεση, τροποποίηση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, πλοία και αεροσκάφη και κατά τη σύνταξη κληρονομικών συμβάσεων.

4. Οι εξετάσεις των ασκουμένων να συνεχίσουν να διενεργούνται, όπως μέχρι σήμερα, δύο φορές το χρόνο.

Η Ολομέλεια επισημαίνει επίσης ότι το άνω σχέδιο των διατάξεων επιδέχεται περαιτέρω βελτιώσεων, ιδίως νομοτεχνικής φύσεως προς κάλυψη κενών και αποσαφήνιση των σχετικών διατάξεων και θα αποστείλει άμεσα στο Υπουργείο τις τελικές προτάσεις της επί των ανωτέρω θεμάτων και τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Β. ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Η Ολομέλεια εκφράζει, κατ' αρχάς, τη διαμαρτυρία της για την αιφνίδια κατάθεση προς δημόσια διαβούλευση του εν λόγω σχεδίου νόμου. Παρά το γεγονός ότι η Ολομέλεια συμμετείχε με εκπροσώπους της στη σχετική Επιτροπή, ουδέποτε έγινε δέκτης του τελικού σχεδίου- κειμένου, το οποίο έλαβε γνώση όταν τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, λίγες ώρες πριν την έναρξη της παρούσας συνεδρίασής της.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ολομέλεια διατυπώνει την αντίθεσή της ιδίως ως προς τις διατάξεις που προβλέπουν: 1. Τη μη αναστολή των προθεσμιών και τη μη διακοπή της παραγραφής με την εναρκτήρια αρχική συνεδρία 2. Στην διεύρυνση των υποθέσεων που υπάγονται στην εναρκτήρια αρχική συνεδρία. 3. Στην υποχρεωτική σύνταξη υπομνήματος από διαμεσολαβητή σε περίπτωση αποτυχίας της εναρκτήριας αρχικής συνεδρίας, 4. Στη δυνητική πρόταση του διαμεσολαβητή χωρίς τη συμφωνία των μερών και 5. Στη μείωση της εκπροσώπησης της Ολομέλειας στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

Η Ολομέλεια θα τοποθετηθεί επί του συνόλου των διατάξεων μετά λεπτομερή επεξεργασία των διατάξεων του Σχεδίου και εξουσιοδοτεί προς τούτο τη Συντονιστική Επιτροπή.

Επίσης, θα ζητήσει συνάντηση με τον αρμόδιο Υπουργό για να αναδείξει τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις σχετικές διατάξεις.

Γ. ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΗ ΔΕΘ

Το Δικηγορικό Σώμα με αποφάσεις των θεσμικών του οργάνων έχει θέσει ένα διεκδικητικό πλαίσιο στην κατεύθυνση της προάσπισης της απρόσκοπτης άσκησης του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των πολιτών και της διασφάλισης της αξιοπρέπειας και ανεξαρτησίας των δικηγόρων, που αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για τη λυσιτελή άσκηση των καθηκόντων τους ως συλλειτουργών της Δικαιοσύνης.

Οι εξαγγελίες, δυστυχώς, του Πρωθυπουργού στην ΔΕΘ δεν ικανοποιούν βασικά αιτήματα του δικηγορικού κλάδου και ιδίως:

-Την κατάργηση της άδικης τεκμαρτής φορολόγησης, που επιβαρύνει τους ελεύθερους επαγγελματίες με φόρους για εισοδήματα που δεν έχουν αποκτήσει.

-Την κατάργηση άλλως μείωση του δικαστηριακού ΦΠΑ

-Την επέκταση του ορίου απαλλαγής από το ΦΠΑ, που αποτελεί τη μόνη μνημονιακή δέσμευση που δεν έχει υλοποιήσει η Χώρα μας.

-Τη θέσπιση βιώσιμης ρύθμισης φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, με μείωση των προσαυξήσεων, συμπερίληψη όλων των χρεών χωρίς περιορισμό, και με ικανό αριθμό άτοκων δόσεων.

Οι όποιες ευνοϊκές εξαγγελίες είναι αποσπασματικές, ανεπαρκείς, αφορούν συγκεκριμένες και μικρές κατηγορίες φορολογουμένων, έχουν εφαρμογή σε μέλλοντα χρόνο και σε κάθε περίπτωση δεν επιλύουν τα σωρευμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Δικηγορικό Σώμα μετά από μια μακρά μνημονιακή περίοδο, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος για την άσκηση του λειτουργήματος και την κρίση ακρίβειας που μαστίζει την ελληνική κοινωνία.

Το δικηγορικό σώμα συνεχίζει το διεκδικητικό του αγώνα προς όφελος των συναδέλφων και των πολιτών. Ειδικά για το θέμα του ΦΠΑ η Ολομέλεια αποφάσισε να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Δ. ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Η Ολομέλεια, κατ' επανάληψη, έχει επισημάνει ότι η ίδρυση και η λειτουργία μη κρατικών Νομικών Σχολών προϋποθέτει συνολικό σχεδιασμό και διαβούλευση με την ακαδημαϊκή και νομική κοινότητα, τη θέσπιση ανωτάτου ορίου εισακτέων κατ' έτος για το σύνολο των μη κρατικών νομικών σχολών και τη διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών με τη συμμετοχή των αρμόδιων θεσμικών φορέων για ενίσχυση της διαφάνειας και της αμεροληψίας.

Η ύπαρξη της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, χώρων και εξοπλισμού, επαρκούς και υψηλού κύρους διδακτικού προσωπικού και ολοκληρωμένων και σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών αποτελούν αδιαπραγμάτευτες προϋποθέσεις για τη λειτουργία των μη κρατικών Νομικών Σχολών.

Η Πολιτεία, μετά την έκδοση των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες ακυρώθηκαν οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας, καθώς επίσης και πιστοποίησης προγραμμάτων σπουδών παραρτημάτων αλλοδαπών Πανεπιστημίων, υποχρεούται να εφαρμόσει απαρέγκλιτα τις άνω αποφάσεις και να συμμορφωθεί, άμεσα, με το περιεχόμενό τους προκειμένου να μην παρατείνεται το καθεστώς αβεβαιότητας που έχει δημιουργηθεί σήμερα.

Η Ολομέλεια αποφάσισε να προτείνει στους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας, στο πλαίσιο των θεσμικών τους αρμοδιοτήτων, να προσφύγουν ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων για την προάσπιση της νομιμότητας.

Ε. ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ

Η Ολομέλεια θεωρεί ότι η συμμετοχή των δικηγόρων στη διαδικασία παροχής δωρεάν νομικής καθοδήγησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας αποτελεί θετική εξέλιξη,

ιδίως μετά την αποδοχή των προτάσεων του δικηγορικού σώματος που οδήγησαν στην τροποποίηση της αριθ. 120961/26 Κοινής Υπουργικής Απόφασης με την κατάργηση διατάξεων που έπλητταν τον πυρήνα άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος.

Η Ολομέλεια με απόφασή της έκρινε ότι, η, κατ' αρχάς, προβλεπόμενη δυνατότητα καταβολής επιπρόσθετης αμοιβής για την περίπτωση που αιτούντες ωφελούμενοι, οι οποίοι υπάγονται στη διαδικασία συνόρων και συνεπώς στερούνται ισχυρού προσφυγικού προφίλ υποβάλλουν αίτηση εθελούσιας/οικειοθελούς αναχώρησης, εντός δύο (2) μηνών από την παροχή νομικής καθοδήγησης, δεν συνάδει με τις αρχές που διέπουν το δικηγορικό λειτούργημα, την ηθική και ανθρωπιστική του διάσταση αλλά και με την προσήκουσα παροχή νομικής συμβουλευτικής, όπως καθορίζεται από τις σχετικές νομοθετικές και υπερνομοθετικές διατάξεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ολομέλεια, με απόφασή της, εκφράζει από τώρα αρνητική γνώμη, κατά τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 9 της αριθ. 120961/2026 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 166350/2026 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 5461) ως προς την καταβολή της άνω πρόσθετης αμοιβής, προ της εκδόσεως νέας Κοινής Υπουργικής Απόφασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, που θα καθορίζει το δικαίωμα, την αμοιβή και το ύψος αυτής.

Περαιτέρω, η Ολομέλεια ενέκρινε κανονισμό για τη διενέργεια εξετάσεων μετά την παρακολούθηση των ειδικών σεμιναρίων επιμόρφωσης, προκειμένου να δημιουργηθεί το Μητρώο Δικηγόρων Νομικής Καθοδήγησης και συγκρότησε τριμελή επιτροπή για την ορθή τήρηση, εποπτεία και διαχείριση του Μητρώου.

ΣΤ. ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΟΠΩΝ

Η Ολομέλεια επισημαίνει ότι η υποχρεωτική διαδικασία επαναπροσδιορισμού, μέσω της πλατφόρμας, ανακοπών κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης και κατά Διαταγών Πληρωμής, προς επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης, μεταφέρεται στην ευθύνη των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους και θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζονται απόλυτα τα δικαιώματα των διαδίκων.

Το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται για τον επαναπροσδιορισμό των ανακοπών και τα προβλήματα που παρατηρούνται κατά την πρώτη εφαρμογή της πλατφόρμας δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους απώλειας δικαιωμάτων των διαδίκων και επιβάλλουν τόσο την επίλυση των σχετικών προβλημάτων όσο και την παράταση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Οι σχετικές προθεσμίες θα πρέπει να παραταθούν μέχρι 30.6.2027 ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την ενημέρωση των διαδίκων, την ενημέρωση και εξοικείωση των δικηγόρων με τη λειτουργία της πλατφόρμας, τη διοργάνωση σχετικών σεμιναρίων και την επίλυση των προβλημάτων.

Σε κάθε περίπτωση δε, η διαδικασία του επαναπροσδιορισμού δεν πρέπει να οδηγήσει σε απώλεια δικονομικών δικαιωμάτων των διαδίκων, όπως η εμάρτυρη απόδειξη.

Ζ. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Η Ολομέλεια επισημαίνει τις δυσλειτουργίες που παρατηρούνται κατά τη λειτουργία του Κτηματολογίου, οι οποίες δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου, διαφορετικές πρακτικές από Κτηματολογικό Γραφείο σε Κτηματολογικό Γραφείο, κινδύνους για την απώλεια δικαιωμάτων των πολιτών, αυξημένο κόστος και αδικαιολόγητη ταλαιπωρία των πολιτών και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους.

Η Ολομέλεια σε συνεργασία με του Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας έχει συγκεντρώσει τα προβλήματα που δημιουργούνται πανελλαδικά, τα έχει ταξινομήσει και επεξεργάζεται συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Η Ολομέλεια θα συναντηθεί με τους αρμόδιους Υπουργούς για να αναδείξει τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες των υπηρεσιών του Κτηματολογίου και να προτείνει λύσεις.

Η. ΘΕΣΠΙΣΗ ΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ

Η Ολομέλεια υιοθετεί την από 10.7.2026 απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής και εκφράζει την κατηγορηματική αντίθεσή της στην θέσπιση οποιουδήποτε χρηματικού ορίου για την άσκηση αναίρεσης στις πολιτικές υποθέσεις, καθότι περιορίζει αδικαιολόγητα το δικαίωμα δικαστικής προστασίας των πολιτών.

Επισημαίνει δε, ότι η αναίρεση αποτελεί θεσμικό μηχανισμό ελέγχου της ορθής εφαρμογής του δικαίου, διασφάλισης της ενότητας της νομολογίας και εμπέδωσης της ασφάλειας δικαίου. Η σοβαρότητα ενός νομικού σφάλματος, η ανάγκη ενιαίας ερμηνείας του νόμου δεν μπορεί συναρτώνται με οποιοδήποτε χρηματικό όριο και μάλιστα με βάση το επιδικασθέν ποσό, γεγονός που διευρύνει σημαντικά τον κύκλο των αποφάσεων που καθίστανται ανέλεγκτες, δημιουργώντας ανεπίτρεπτες δικονομικές παραδοξότητες και εξαρτώντας τον αναίρετικό έλεγχο από την κρίση του ίδιου του Δικαστηρίου που πρόκειται να υπαχθεί σε αυτόν.

Παρά τη βελτίωση της αρχικής διάταξης, το πρόβλημα, ως προς τον περιορισμό του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των πολιτών, παραμένει.

Θ. ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η Ολομέλεια έχει στηλιτεύσει, κατ' επανάληψη, καταχρηστικές και αθέμιτες συμπεριφορές Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων αλλά και Τραπεζών και έχει αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προς αντιμετώπιση των εν λόγω προβλημάτων.

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, οι συμπεριφορές αυτές συνεχίζονται με αποτέλεσμα να διακυβεύονται τα δικαιώματα των οφειλετών και να δυσχεραίνεται το έργο των δικηγόρων.

Η Ολομέλεια αποφάσισε να θεσπίσει Διαρκή Επιτροπή παρακολούθησης και ελέγχου για τις καταχρηστικές πρακτικές αυτές και να διοργανώσει Συνέντευξη Τύπου για να αναδείξει τα προβλήματα και τους κινδύνους που ανακύπτουν από τις συμπεριφορές αυτές καθώς και την έκτασή τους. Ανάλογα δε, με την εξέλιξη των πραγμάτων θα εξετάσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών.

Ο αγώνας του δικηγορικού σώματος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν θα είναι διαρκής. Το επιβάλλει, πρωτίστως, το κοινωνικό μας καθήκον για την προστασία των ευάλωτων οικονομικά συμπολιτών μας.

Ι. ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Η Ολομέλεια επισημαίνει ότι οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 5313/2026 προβλέπουν ειδική, εξαιρετικά γρήγορη, διαδικασία εκποίησης της ακίνητης περιουσίας των πολιτών που συμμετέχουν στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμιση οφειλών, με εξαίρεση την κύρια κατοικία, η οποία ουσιαστικά εξομοιώνεται με πτώχευση και μάλιστα χωρίς τα εχέγγυα της δικαστικής κρίσης και με τιμή εκποίησης την τιμή εμπορικής αξίας που αναγράφεται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 15 ν. 5313/2026 προσδίδουν ουσιαστικά εκτελεστότητα σε τροποποιητική δανειακή σύμβαση με αποτέλεσμα να διευκολύνονται ανεπίτρεπτα οι δανειστές σε βάρος των οφειλετών που επέλεξαν τον εξωδικαστικό μηχανισμό για τη ρύθμιση των οφειλών .

Η Ολομέλεια κρίνει ότι οι άνω διατάξεις θα πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να διασφαλίζονται τα περιουσιακά δικαιώματα των οφειλετών και να δημιουργούνται εχέγγυα δίκαιης και βιώσιμης λύσης.

ΙΑ. ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ

Η Ολομέλεια επισημαίνει ότι η ψηφιοποίηση των διαδικασιών θα πρέπει να συνοδεύεται από μείωση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε αυτό να είναι ανάλογο της φύσης και της βαρύτητας αυτών και να μην οδηγεί σε υπέρμετρη επιβάρυνση των πολιτών και ανυπέρβλητα εμπόδια στην εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και περαιτέρω, στην αποτελεσματική παροχή δικαστικής προστασίας.